

“TASDIQLAYMAN”

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
direktor o‘rinbosari X.I.Turdibekov
27-sentabr 2025 yil

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti Samarqand filiali “Kitobxon talaba” tanlovini o‘tkazish tartibi to‘g‘risida

NIZOM

I. Umumiy qoidalar

1. Mazkur Nizom talaba-yoshlar o‘rtasida “Kitobxon talaba” tanlovini (keyingi o‘rinlarda – Tanlov deb yuritiladi) o‘tkazish tartibini belgilaydi.

2. Ushbu Tanlov talaba - yoshlar o‘rtasida kitobxonlik madaniyatini oshirishga qaratilgan ustuvor vazifalarni izchil amalga oshirishga yo‘naltirilgan.

3. Tanlovni yuqori saviyada o‘tkazish uchun Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti Samarqand filiali Yoshlar ittifoqi, Axborot-resurs markazi, Yoshlar bilan ishlash ma‘naviyat va ma‘rifat bo‘limi mas‘ul etib belgilanadi.

II. Tanlovning maqsad va vazifalari

4. Tanlovning maqsadi O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Kitobxon jamiyat” loyihasini amalga oshirish, yoshlar o‘rtasida kitobxonlikni targ‘ib qilish, kitob mutolaasi orqali ularning og‘zaki nutqini o‘stirish, mustaqil fikrlashga o‘rgatish hamda kitob o‘qish madaniyatini yanada oshirish, ular o‘rtasida sog‘lom raqobatni shakllantirish, yoshlar erishayotgan yutuqlarni targ‘ib qilish va qo‘llab-quvvatlashdan iborat.

5. Tanlovni tashkil etish orqali quyidagi vazifalar bajarilishi ko‘zda tutiladi:

yoshlarning barcha qatlamlarini kitob o‘qishga da‘vat etish hamda kitob o‘qishga bo‘lgan qiziqish va intilishlarini qo‘llab-quvvatlash, joylarda adabiy muhit shakllanishiga erishish;

yoshlar ongida Vatanimiz tarixi, milliy va umuminsoniy qadriyatlar, ijtimoiy hayot haqidagi tushuncha va bilim-ko‘nikmalarini yanada yuksaltirish;

qadimiy va betakror diyorimizdan etishib chiqqan buyuk alloma, adib va mutafakkirlarimizning boy ma‘naviy merosini, umumbashariy sivilizatsiya, madaniyat, dunyoviy va diniy ilm-fan taraqqiyotiga ulkan hissa qo‘shgan ulug‘ ajdodlarimizning noyob asarlarini asrab-avaylash;

yoshlarni o‘zlikni anglash, milliy va umuminsoniy qadriyatlarga hurmat ruhida tarbiyalash, ular o‘rtasida kitobxonlik madaniyatini keng ommalashtirish.

III. Tanlovni tashkil etish va o‘tkazish tartibi, baholash mezonlari

8. Tanlovni tashkil etish va uni o‘tkazish vazifasi Axborot-resurs markazi ishchi guruhi zimmasiga yuklatiladi.

Axborot-resurs markazi ishchi guruhi tanlov o‘tkazish borasida qaror qabul qiladi;

Tanlovning asosiy bosqichlar va tartib-qoidalari haqida ishtirokchilarni xabardor qiladi;

barcha ishtirokchilar uchun teng sharoitlarni yaratadi;

tanlov o'tkazish borasida oshkoralikni ta'minlaydi;

muddatidan oldin Tanlov natijalari haqida ma'lumotlar tarqalishining oldini olish choralarini ko'radi;

Tanlov ishtirokchilari o'rtasida yuzaga keladigan nizolarni hal etadi;

mazkur Nizomga asoslangan holda Tanlovni o'tkazilishini tashkil etadi.

9. Tanlovda ishtirok etishni xohlovchi yoshlar filial Axborot-resurs markaziga yoki Yoshlar ittifoqiga murojaat qiladi.

Tanlov ishtirokchilar o'rtasida quyidagi shartlar asosida o'tkaziladi:

1-shart. "O'qigan asarlari bo'yicha test sinovi" sharti.

Ushbu shartda o'zbek va jahon adabiyotiga bo'yicha 20 ta savoldan iborat bo'lgan test savollari beriladi.

Mazkur shart uchun ishtirokchilarga 45 daqiqa vaqt beriladi hamda 40 ballgacha baholanadi.

2-shart. "Badiiy asarlar bilimdoni" suhbat sharti.

Ushbu shartda o'zbek va jahon adabiyotiga oid kitoblarning mazmun-mohiyati, g'oyasi va ahamiyatini ishtirokchilarning sharhlab berishi so'raladi. Sharhlash jarayonida ishtirokchi bilimini tekshirish maqsadida Hakamlar hay'ati tomonidan qo'shimcha savollar berilishi mumkin.

Mazkur shart uchun ishtirokchilarga 5 daqiqa vaqt beriladi hamda 60 ballgacha baholanadi.

10. Tanlov shartlaridagi o'zgarishlar bo'yicha ishtirokchilar bellashuvdan kamida 3 kun oldin xabardor qilinadi.

11. Tanlovda o'qituvchilar va boshqa mutaxassislardan iborat Hakamlar hay'atlari tuziladi.

Hakamlar hay'ati ishtirokchilarni baholashda ularning belgilangan kitoblarni o'qiganini tekshiradi hamda mohiyatini to'g'ri tushungani va ifoda etib bera olish qobiliyatiga qarab baholaydi.

12. Tanlov o'tadigan kundan kamida bir oy oldin belgilangan kitoblar ro'yxati e'lon qilinadi hamda kitoblar ro'yxatini tuzishda ishtirokchilarning yosh toifasi inobatga olinadi.

13. Barcha shartlar bo'yicha umumiy ballar qo'shib hisoblanganda eng yuqori ko'rsatkichga erishgan ishtirokchi tanlovning g'olibi deb topiladi. Agar ishtirokchilar o'rtasida umumiy to'plangan ballar teng kelib qolgan taqdirda, I, II va III o'rinlarni taqsimlash Hakamlar hay'ati a'zolari tomonidan hal etiladi. Bunda ballari teng kelib qolgan

ishtirokchilarga qo'shimcha 5 tadan test savollari beriladi. Shundan so'ng ham ularning javoblari bir xil chiqsa, bu jarayon g'olib aniqlangunga qadar davom etadi.

IV. G'oliblarni taqdirlash

18. Tanlov g'oliblari quyidagi tartibda taqdirlanadi:

1-o'rinni egallagan ishtirokchiga institut rahbariyati tomonidan diplom va esdalik sovg'alari bilan taqdirlanadi.

2-o'rinni egallagan ishtirokchiga Faxriy yorliq va esdalik sovg'asi bilan

3-o'rinni egallagan ishtirokchi hamda qolgan ishtirokchilarning har biri o'zbek va jahon adabiyotining durdona asarlaridan iborat kitoblar va Faxriy yorliq bilan taqdirlanadi.

Tanlovga tavsiya etiladigan kitoblar ro'yxati:

17-18 yosh doirasi uchun:

1. Habibulla Qodiriy "Otam haqida"
2. Pirimqul Qodirov "Yulduzli tunlar"
3. Abdulla Avloniy " Turkiy guliston yoxud axloq"
4. Sadriddin Ayniy "Sudxo'ring o'limi"
5. Alixonto'ra Sog'uniy "Turkiston qayg'usi"
6. Lev Tolstoy " Hojimurod"
7. Shukur Xolmirzayev "O'n sakkizga kirmagan kim bor?"
8. Xalq og'zaki ijodi "Rustamxon" dostoni

19-25 yosh doirasi uchun:

1. Xalq og'zaki ijodi "Malikayi ayyor"
2. Alisher Navoiy "Lison ut-tayr"
3. Normurod Norqobilov "Qora quyun"
4. Oybek "Navoiy"
5. Shoyim Bo'tayev "Sho'rodan qolgan odamlar"
6. Tohir Malik "Murdalar gapirmaydilar"
7. Jek London "Martin Iden"
8. Onore de Balzak "Gorio ota"
9. Ernest Xemenguey "Alvido, qurol"
10. Stendal "Qizil va qora"
11. Asqad Muxtor " Chinor"
12. Chingiz Aytmatov "Asrga tatigulik kun"
13. Zahiriddin Muhammad Bobur "Boburnoma"
14. Ulug'bek Hamdam "Muvozanat"
15. Ivan Turgenev "Otalar va bolalar"